

Zahraniční inspirace: reakce vybraných států na integraci ukrajinských dětí

[Mapping host countries' education responses to the influx of Ukrainian students |](#)

[UNESCO](#) – 24. března

K ZAMYŠLENÍ:

Při srovnání postupů z jiných zemí je vidět rozdíl v dopadu aktivit, pokud jsou organizované státem nebo soukromým subjektem. Slovenské ministerstvo školství vytvořilo web <https://ukrajina.minedu.sk/>, který pomůže Ukrajincům najít pro jejich dítě volnou školu. Stejnou aktivitu pokrývá v České republice společnost SCIO se svým webem shkola.cz.

Na webu shkola.cz je registrováno 217 základních škol - přibližně **5,1 % základních škol ČR**
Na webu ukrajina.minedu.sk je registrováno 124 základních škol - přibližně **6,6 % škol SR**

Rozdíl nemusí působit patrně, ale při podílu 6,6 % by počet registrovaných škol v ČR narostl o 62 škol.

Podobně jako Českou republiku i ostatní země trápí **nedostatek učitelů**. Pro české vzdělávání může být uklidněním, že většina praktik jiných zemí se shoduje s postupy našeho státu. V Polsku počítají se zaměstnáváním Ukrajinců v roli asistentů pedagoga. V Lotyšsku se ukrajinským občanům promíjí učitelské vzdělání, pokud učí výhradně ukrajinské žáky. Rumunsko počítá s nasazením studentů univerzit do praxe a Německo se vedle zaměstnávání učitelů z Ukrajiny zaměřuje také na jejich vzdělávání.

Finance pro řešení nečekané situace jsou u většiny států vyhrazeny na vzdělávací materiály, kulturní a jazykovou integraci a psychickou podporu. Státy se liší ve způsobu alokace financí. Itálie adresuje nadstandardní položky rozpočtu plošně, zatímco Velká Británie přispívá obcím do rozpočtu 10 500 liber (308 000 Kč) za každého uprchlíka. Velká solidarita je vidět také na vysokých školách, kde jsou studentům odpouštěny poplatky za studium nebo za pojištění (Rakousko, Bulharsko).

EDUin

Vybrané země a jejich reakce na integraci uprchlíků v bodech:

Rakousko

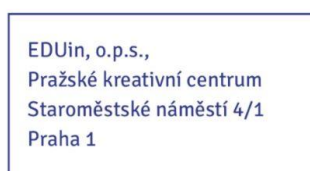
- Vysoké školy odpouštějí poplatky přibližně 2700 aktuálně studujícím Ukrajincům
- Zrychlení procesu a prioritizace uznávání vysokoškolských diplomů systémem ERIC-NARIC
- Zřízena telefonická linka ministerstva školství pro podporu ukrajinských i ruských žáků v regionálním školství

Bulharsko

- Vzdělávací systém je aktuálně připraven pojmout 20 000 žáků a vláda je připravena také na scénář zahrnující 100 000 mladých Ukrajinců
- Ve školách probíhají nad rámec běžné výuky kurzy bulharštiny a psychologická podpora
- V rámci distančního vzdělávání byla spuštěna platforma e-просвета (e-vzdělávání). Obsahuje 160 elektronických učebnic v ukrajinštině pro základní a střední školy. Obsah vytváří hlavní ukrajinský vydavatel učebnic РаноК.
- V Bulharsku je dále využívány oficiální platformy od ukrajinského ministerstva školství. [První](#) pro žáky ve věku 10–17 let (2. st ZŠ – SŠ) a [druhá](#) pro žáky 6–12 let (1–2 st. ZŠ)

Estonsko

- Účast v předškolním a základním vzdělávání je zdarma
- Na základních školách si mohou rodiče žáků vybrat, jestli bude jejich dítě vzděláváno v estonštině nebo v ruštině (Estonsko má 1,331 milionu obyvatel a 330 tis. tvoří Rusové)
- Podle dat z 21. března se polovina všech žáků zapojila do vzdělávání v estonsky mluvících školách a zbylé dvě čtvrtiny se rovnoměrně rozdělily mezi ukrajinsky a rusky mluvící školy.
- Ministerstvo školství mapuje počet učitelů z Ukrajiny s pomocí lokálních komunit a úřadů práce

EDUin

- S kontinuálním příchodem dalších žáků vláda navrhuje vytvořit nový typ školy, kde bude 40 % výuky v ukrajinštině a 60 % v estonštině

Francie

- Ukrajinské děti jsou umisťovány do posuzovacích tříd, kde se sleduje jejich úroveň francouzštiny a matematiky. Na základě jejich schopností mohou být zařazeny do běžných tříd
- Učitelé pracující s dětmi z Ukrajiny se mohou vzdělat pomocí internetového [kurzu](#) na platformě Eduscol
- Paříž na svém území poskytne uprchlíkům školní obědy zdarma

Lotyšsko

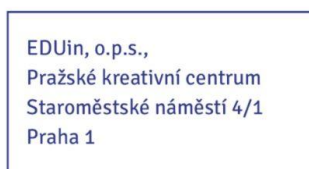
- Při nedostatku kapacit stát hradí dětem docházku v soukromé mateřské škole
- Každé dítě v základní škole má individuální vzdělávací plán
- Pracuje se na vytvoření systému distančního vzdělávání ve spolupráci s Ukrajinou. Rodiče budou mít na výběr, jestli se jejich dítě bude učit ve škole nebo online

Velká Británie

- Místní samosprávy dostanou od vlády příspěvek 10 500 liber (308 tis. Kč) s dalšími příspěvky, pokud se jedná o děti ve školním věku. Jejich podpora je odstupňována podle věku:
 - 2–4 roky: 3000 £
 - 5–11 let: 6 580 £
 - 11–18 let: 8 755 £

Polsko

- Přestože 150 000 dětí již chodí do polských škol, ministerstvo školství přiznává, že jich většina zůstává mimo systém vzdělávání. Mnoho studentů využívá platformu pro distanční vzdělávání. Stát pro ně pořádá sbírku počítačů

EDUin

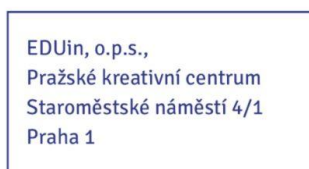
- Vláda odhaduje, že se ve školách bude dohromady vzdělávat až 700 000 žáků a studentů
- Stát počítá se vznikem nových vzdělávacích center pro uprchlíky
- Vláda vyčlenila jednorázový příspěvek 300 zlotých (1585 Kč) na osobu a příspěvek 40 zlotých pro ubytovatele uprchlíků. Ukrajinci mají přístup k mnoha sociálním benefitům – přes 500 zlotých na dítě za měsíc, 300 zlotých na školní pomůcky dítěte, až 12 000 zlotých na druhé dítě v rodině staré 12–36 měsíců
- Ministerstvo školství vytvořilo [chatbota](#) #SzkołaDlaWas (interaktivní systém otázek a odpovědí) podávajícího informace o vzdělávacím systému a možnostech, jak do něj vstoupit

Rumunsko

- Již nyní je schopno 45 základních škol a deset středních škol vyučovat v ukrajinštině
- Soukromé školy nabízí kapacitu pro 1300 dětí s nadstandardní psychologickou a jazykovou podporu
- Studenti z univerzit a učitelé v důchodu jsou podporováni k urychlenému nástupu do škol
- Ukrajínští studenti jsou zdarma ubytováni na internátních školách. Je jim hrazena strava, oblečení, školní pomůcky apod.

odobně jako Českou republiku i ostatní země trápí **nedostatek učitelů**. Pro české vzdělávání může být uklidněním, že většina praktik jiných zemí se shoduje s postupy našeho státu. V Polsku počítají se zaměstnáváním Ukrajinců v roli asistentů pedagoga. V Lotyšsku se ukrajinským občanům promíjí učitelské vzdělání, pokud učí výhradně ukrajinské žáky. Rumunsko počítá s nasazením studentů univerzit do praxe a Německo se vedle zaměstnávání učitelů z Ukrajiny zaměřuje také na jejich vzdělávání.

Finance pro řešení nečekané situace jsou u většiny států vyhrazeny na vzdělávací materiály, kulturní a jazykovou integraci a psychickou podporu. Státy se liší ve způsobu alokace financí. Itálie adresuje nadstandardní položky rozpočtu plošně, zatímco Velká Británie přispívá obcím do rozpočtu 10 500 liber (308 000 Kč) za každého uprchlíka.

EDUin

Velká solidarita je vidět také na vysokých školách, kde jsou studentům odpouštěny poplatky za studium nebo za pojištění (Rakousko, Bulharsko).

EDUin
Informační
centrum
o vzdělávání

www.eduin.cz

EDUin, o.p.s.,
Pražské kreativní centrum
Staroměstské náměstí 4/1
Praha 1

